

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

7. VERIFIKACIJSKI FORUM Zagreb, 21.12.2021.

Nalazi provjera izvješća o razinama aktivnosti za 2021. i izvješća o verifikaciji

Martina Mandac dipl. ing. Viša savjetnica specijalistica
u Odjelu za klimatske aktivnosti

Zavod za zaštitu okoliša i prirode

1. UVOD

Izvešće o raznim aktivnostima (u daljnjem tekstu: ALCR) i pripadno izvješće o verifikaciji (u daljnjem tekstu: VR) za 2021. godinu temeljem obavijesti nadležnog tijela, dostavljeni su u MINGOR, u Upravu za klimatske aktivnosti do 31. ožujka 2021.

- *Uslijedila je provjera cjelovitosti obrazaca pomoću ALC UBA tool-a, s kojim su uklonjeni „bug“-ovi te integrirane formule koje su ili bile krive u samom obrascu, ili su ih operateri izbrisali i sl., ažuriranje referentnih vrijednosti...*
- *Otežana situacija u izradi ovogodišnjeg ALCR-a je činjenica da EK nije izdala na vrijeme ALCR obrazac, upute vezane za promjene razina aktivnosti izdane su tek u prosincu 2020. godine, nisu bile poznate nove referentne vrijednosti, nisu odobreni planovi za metodologiju praćenja...*
- *Nakon obrade s ALC UBA tool-om Uprava za klimatske aktivnosti šalje predmetna izvješća na ocjenu i stručno mišljenje u Zavod za zaštitu okoliša i prirode*

2. STATUS 1/2

U skladu s člankom 4. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/1842 (ALC Uredba) nadležno tijelo (Zavod) ocjenjuje ALCR u skladu sa zahtjevima iz članaka od 7. do 12. Delegirane uredbe (EU) 2019/331 (FAR uredba). Osim predmetnog izvješća pregledava se i usklađenost VR sa zahtjevima Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2067.

Rezultat provjere ALCR 2021:

STATUS	BROJ ALC IZVJEŠĆA
Prihvaćeno bez ispravaka	29
Zatražena dopuna/ispravak	12
Ukupno zaprimljeno	41

Za izvješća u kojima je došlo do značajnih ispravaka s utjecajem na razinu aktivnosti (AL) nije zatražena ponovna verifikacija. Razmjenom iskustava s kolegama iz drugih država članica dobivena je informacija da su neke zahtijevale ponovnu verifikaciju svih ispravljenih izvještaja, a neke samo u slučajevima gdje je došlo do izmjena koje dovode do promjene razine aktivnosti (AL-a).

2. STATUS 2/2

Nakon pregleda ALCR utvrđeno je da je u odnosu na preliminarno dodijeljene besplatne emisijske jedinice definirane u BDR-u, u velikom broju postrojenja došlo do promjene u razinama aktivnosti(+/- 15 %) te je status prikazan u tablici ispod:

PROMJENA BESPLATNE DODJELE EMISIJSKIH JEDINICA U ODNOSU NA PRLIMINARNU DODJELU (BDR)*	BROJ POSTROJENJA
Bez promjene	10
Dodijeljeno više	15
Dodijeljeno manje	16
Ukupno zaprimljeno	41

*usporedba je odrađena s podacima iz BDR-a budući da su na taj način pokrivena i postrojenja koja su isključena po ekvivalentnim mjerama te kao takva nisu zastupljena u Odluci EK o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica (2021/C 302/01)

3. POSTUPAK OCJENE/PREGLEDA

Ocjena/pregled ALCR obuhvatila je usporedbu s podacima iz:

- *Izvješća o referentnim podacima (BDR 2019)*
- *Izvješća o godišnjim verificiranim emisijama iz 2019. i 2020. godine*
- *Plana za metodologiju praćenja (PMP)*

Provjereni su izračuni i informacije dane na listovima D, E, F, G i H u onoj mjeri koliko je to moguće ovisno o podijeli na potpotrojenja i činjenicu da se ne dostavljaju izračuni temeljem kojih se došlo do vrijednosti koje se unose u ALCR.

4. NALAZI-ALCR 1/4

LIST_A: Installation Data

- *Nedostaju ili su netočni podaci o ažuriranju/datumu Dozvole (relevantna je dozvola iz 3. razdoblja!)*
- *Navedena pogrešna referenca za PMP*
- *Naveden pogrešan naziv nadležnog tijela*
- *Pogrešno odabrana tvrdnja u poglavlju IV .Informacije o ovom izvješću o razini aktivnosti (pr. proizvodi li postrojenje toplinu koja se ne koristi za proizvodnju el.energije?)*
- *Nije navedena kontakt osoba za tehnička pitanja*

LIST_B+C_Subinstallations

- *Ručni unos (netočnih) podataka o povijesnoj razini aktivnosti (HAL), unatoč činjenici da je na A listu odabrana metoda za unos podataka „Poveznica na datoteku s NIM-ovima” i da se podaci nisu izmijenili u odnosu na BDR*
- *U slučaju kada je postrojenje započelo s radom nakon 1.siječnja 2018. godine obavezan je unos datuma početka rada, u protivnom se na krivi način određuje HAL; Suprotan slučaj: kada postrojenje unese datum a nije obuhvaćen gornjim pravilom također dolazi do krivog izračuna HAL-a!*

4. NALAZI-ALCR 2/4

D_Emissions

- U poglavlju I. vrijednosti za ukupne emisije CO2 te unos energije iz goriva dane su pogrešne vrijednosti ili se razlikuju od verificirane vrijednosti iz Izvješća o godišnjim emisijama ovisno o odabranom broju decimalnih mjesta za prikaz iznosa. Preporuka je koristiti funkciju copy&paste.
 - učestali nalaz: nisu uključeni TJ iz acetilena!
 - posebna situacija: nakon pregleda izvješća o emisijama 2019. ili 2020. emisije su izmijenjene no operater nije korigirao izvješća u skladu s „Obavijesti o provjeri Izvješća o emisijama stakleničkih plinova i Izvješća o verifikaciji „ te su podaci uneseni u ALCR iz nekorrigiranih Izvješća o emisijama
- Nepotpuni unosi u poglavlja te obrazac crvenim indikatorom obilježava takova poglavlja. Žuta polja predstavljaju obavezne unose, ovisno što je prikladno unosi se vrijednost „0“, „np“ „True“ ili „False“. Ovaj nalaz je primjenjiv i u ostalim radnim listovima.

4. NALAZI-ALCR 3/4

E_EnergyFlows

- Pogrešna raspodjela ulaza goriva u poglavlju 1.(c)
- Nedostaju vrijednosti ponderiranih emisijskih faktora ili su krivo izračunate*

*Način izračuna je dan u verziji 3.0 FAQ-ALC od 24.09.2021., poglavlje 1.6

https://ec.europa.eu/clima/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/free-allocation_en

F_ProductBM

- Unos pogrešnih vrijednosti npr.:
 - uneseni pogrešni podaci za količinu proizvoda (usporedba s podacima iz Izvješća o emisijama); pogrešni podaci za količinu proizvoda, a koji moraju biti istovjetni onima s lista H
 - umjesto vrijednosti za ulaz goriva unesena je vrijednost izravno pripisive emisije; pogrešno izračunata izravna emisija; pogrešna količina TJ iz goriva
 - netočni izračun ponderiranog faktora

4. NALAZI-ALCR 3/4

G_Fall-back

- *Unos podataka u poglavlja koja temeljem PMP-a nisu primjenjiva*
- *Pogrešno uneseni podaci u poglavlje vezano za energetska učinkovitost (b, b1- pogrešno izabrana vrsta primjene, nisu uneseni PRODCOM kodovi, krive jedinice, ulazni podaci iz BDR-a netočni, nerazumijevanje kada je poglavlje b1 primjenjivo)**

** Dodatna objašnjenja o energetska učinkovitosti dana su u ažuriranom GD7 od 21.09.2021 i u FAQ-ALC v.3.0 od 24.09.2021.*

https://ec.europa.eu/clima/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/free-allocation_en

H-SpecialBM

- *Neslaganje vrijednosti o količini proizvoda s danim vrijednostima u izvješću o godišnjim emisijama*

4. NALAZI-VR 1/7

Opinion statement

- u poglavlju „Operater details” navedena pogrešna adresa postrojenja, pogrešni podaci o Dozvoli/Rješenjima, relevantnoj verziji i statusu PMP-a
- u poglavlju „Verified activity levels“ verificirana je pogrešna vrijednost za razinu aktivnosti; zamijenjeni su podaci o AL između potpostrojenja
- u poglavlju „Data report details” dana je pogrešna referenca na ALCR
- u poglavlju „Data report details“ nije navedeno da su verificirani svi relevantni listovi (pr. list H_SpecialBM ALCR što dovodi u pitanje jesu li verificirani podaci na navedenom listu i je li to uzrok pogreške u razini aktivnosti na listu F)
- uočeno da su izbrisani redovi u obrascu VR ili da prema naputku u obrascu nisu izbrisani redovi u poglavlju „Opinion”

4. NALAZI-VR 2/7

Opinion statement

➤ *Krivo odabrana tvrdnja:*

- u poglavlju „Data Report Details“, pitanje „Have any changes occurred that affect free allocation? (activity level and/or operational)?“ odabrana je tvrdnja „Yes“ koju je potrebno obrazložiti u Annex 3 – Changes. U Annexu 3 nije dano objašnjenje ili je u nekoliko primjera dano obrazloženje koje se odnosi na korespondenciju između Zavoda i operatera, a vezano za zahtjeve za dopunom plana za metodologiju.
- u poglavlju „Compliance with EU ETS rules“ , pitanje „MMP in compliance with the ALCR rules (including the underlying FAR rules)?“ odabrana je tvrdnja „Not applicable“. Ukoliko je verifikator utvrdio da je MMP usklađen s FAR i ALC uredbama tada je ispravno dati potvrdnu izjavu, a ukoliko su utvrđene neke nesukladnosti tada je ispravno odabrati tvrdnju „No“ .
- u poglavlju „Compliance with EU ETS rules“ , pitanje „Articles 16(2) (fa) and 17(3) (f): correctness of input parameters, and evidence of support specific data reported“ odabrana je tvrdnja „Yes“ iako članci iz Uredba Komisije (EU) 2019/331 i Uredbe Komisije (EU) 2019/1842 nisu primjenjivi u ovom postrojenju.

4. NALAZI-VR 3/7

Opinion statement

➤ Krivo odabrana tvrdnja:

- u poglavlju „Compliance with EU ETS rules“, pitanje „Article 14(b): Control activities are documented, implemented, maintained and effective to mitigate inherent risks and control risks“ odabrana je tvrdnja „Not applicable“. Prilikom procesa verifikacije je potrebno utvrditi jesu li ili nisu kontrolne aktivnosti operatera pravilno dokumentirane, provedene i sl. te shodno tome izabrati ispravnu tvrdnju.
- u poglavlju „Compliance with EU ETS rules“, pitanje „Article 17(3)(h): FAR Annex IV sections 2.3 to 2.7 correctly monitored and reported in accordance with MMP“ odabrana je tvrdnja „Not applicable“ no sva navedena poglavlja u ALC izvješću su relevantna te je potrebno utvrditi jesu li ili nisu u skladu MMP, te shodno tome izabrati ispravnu tvrdnju.
- u poglavlju „Compliance with EU ETS rules“, pitanje „Article 17(3)(d):Activity level for non-product benchmark subinstallations correctly attributed?“ odabrana je tvrdnja „Yes“, no budući da u postrojenju nema nadomjesnih potpostrojenja prikladnija je tvrdnja da pitanje nije primjenjivo i obrnuto.
- u poglavlju „Compliance with EU ETS rules“, pitanje „Article 17(3)(g):the start of normal operations“ odabrana je tvrdnja „Yes“ , no budući da postrojenje nije novi sudionik prikladnija je tvrdnja da pitanje nije primjenjivo i obrnuto.

4. NALAZI-VR 4/7

Opinion statement

➤ Krivo odabrana tvrdnja:

- u poglavlju „Compliance with EU ETS rules“, pitanje „Article 16(2)(b): Boundaries of installation and subinstallation(s) are correct?“ odabrana je tvrdnja „Yes“ no u relevantnoj verziji plana za metodologiju praćenja granice nisu dobro naznačene što je verifikator i ustanovio i o tome izvijestio u „Annexu 1“ te bi shodno tome ispravna tvrdnja bila „No. See Annex 1“
- u poglavlju „Compliance with EU ETS rules“, pitanje „Articles 17(3)(a): Data correctly attributed to sub-installation boundaries?“ odabrana je tvrdnja „Yes“, no u ALC izvješću na listu F navedene su ukupne godišnje emisije za izravne emisije što nije u skladu s planom za metodologiju praćenja, o istom na listu „Annex 1“ je izvijestio i verifikator te bi shodno tome ispravna tvrdnja bila „No. See Annex 1“
- u poglavlju „Compliance with EU ETS rules“, pitanje „Article 19(3): Simplified uncertainty applied and information valid?“ odabrana je tvrdnja „Yes“ , no budući da se u planu za metodologiju praćenja operater nije odlučio za procijenjenu nesigurnost kao opravdanje za odstupanje od hijerarhije tada bi prikladnija tvrdnja bila da pitanje nije primjenjivo i obrnuta situacija.
- u poglavlju „Compliance with EU ETS rules“, pitanje „Article 30(2): Prior period improvements implemented correctly?“ odabrana je tvrdnja „Yes“, no budući da u verifikacijskom izvještaju za Izvješće o referentnim podacima za 4. fazu ETS-a EU-a nije bilo nikakvih preporuka za poboljšanja prikladnija tvrdnja je „No“ i obrnuto.

4. NALAZI-VR 5/7

Opinion statement

- *Krivo odabrana tvrdnja:*
 - *u poglavlju „Opinion“ izdano je mišljenje verificirano s komentarima gdje se navedeni komentari odnose na korespondenciju NT s operaterom kroz zahtjeve za dopunom PMP-a. Navedeni komentari bi trebali ukazivati na nematerijalnu pogrešku, nesukladnost s propisima ili neusklađenost s planom za metodologiju (MMP) koje samo verifikator na terenu može utvrditi, a temeljem kojih bi operater trebao poduzeti konkretne mjere za poboljšanje!*
 - *u poglavlju „Opinion“ izdano je mišljenje „verified as satisfactory“ , no na listu Annex 1 - Findings dane su preporuke za poboljšanje što upućuje da je ispravno odabrati kategoriju verificirano s komentarima*

4. NALAZI-VR 6/7

Annex 1-Findings*

- poglavlje A. „Uncorrected Misstatements that were not corrected before issuance of the verification report“ . Pr. naveden je nalaz koji se odnosi na komunikaciju između nadležnog tijela i operatera, što je nadležnom tijelu poznato i on kao takav se ne može klasificirati kao neispravljene pogreške koje nisu korigirane prije izdavanja izvješća o verifikaciji. Ukoliko iste postoje one su ovdje trebale biti jasno naznačene.
- u sljedeća tri poglavlja :
 - poglavlje B. „Uncorrected Non-compliances with ALCR or FAR which were identified during verification“
 - poglavlje C. „Uncorrected Non-conformities with the Monitoring Methodology Plan“
 - poglavlje E. "Recommended Improvements, if any"Različiti verifikatori navode isti nalaz, no svaki ga kategorizira u različito poglavlje.
Pr. na dijagramu toka je potrebno jasno naznačiti granice potpostrojenja, mjerne instrumente...U koju kategoriju treba navesti ovaj nalaz?

Annex 1B – Methodologies to close data gaps

- potrebno izabrati tvrdnju je li, ili nije bilo potrebe za „data gaps“

*Preporuka: nalaze na listu Annex 1 razvrstati temeljem naputka „Classification and reporting of outstanding issues in verification report“

4. NALAZI-VR 7/7

Annex 3 – Changes

- *U ovom poglavlju se prijavljuju promjene koje su prijavljene NT ali nisu unesene u PMP ili promjene koje identificirao verifikator, a o kojima nije obaviješteno NT. Unosi u ovo poglavlje ovise o unosu odgovora „Yes” na pitanje „Have any changes occurred that affect free allocation? (activity level and/or operational)?“ ili „Has the MMP been updated for significant changes and re-approved during the reporting period? (FAR Article 9)” u poglavlju Data Report Details*

5. ZAKLJUČCI

- *Operateri, verifikatori i nadležno tijelo su se protekle dvije godine suočili s izrazito složenom tematikom definiranom u FAR i ALC uredbama.*
- *Otežavajuća situacija je kasno izdavanje Uredbi, pratećih uputa i obrazaca.*
- *Očekuje se da će iskustvo stečeno kroz ovogodišnji postupak prikupljanja podataka, obrade i popunjavanja ALCR kao i postupak verifikacije dovesti do poboljšanja u izvještajnoj godini koja slijedi.*

ZAHVALJUJEM NA PAŽNJI!

Kontakt:

martina.mandac@mingor.hr

zavod.klima@mingor.hr